

Krisztus dicsősége

Időpont: Vízkereszt utáni 4. vasárnap – 1954. január 31.

Alapige: Kol 1,15-20

„A ki képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született; mert Ő benne teremtett minden, a mi van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Ő általa és Ő reá nézve teremtettek; és Ő előbb volt mindennél, és minden Ő benne áll fenn. És Ő a feje a testnek, az egyháznak: a ki a kezdet, elsősülött a halottak közül; hogy mindenekben Ő legyen az első; mert tetszett az Atyának, hogy Ő benne lakozzék az egész teljesség; és hogy Ő általa békéltessen meg mindent Magával, békességet szerezvén az Ő keresztyének vére által; Ő általa mindent, a mi csak van, akár a földön, akár a mennyekben.”

A levél sohasem időtől és helytől független elvi megnyilatkozás, hanem mindig valami időben és meghatározott helyen jelentkező helyzetre való visszhang. A mai szentlecke is úgy hangzik, mintha valami hittankönyvnek Krisztus művéről szóló fejezete lenne, melynek semmi köze a kolosséi gyülekezethez, aki azonban ismerős a levél háttérével, az rögtön észreveszi, hogy amit itt Pál ír, az épp a kolossébeli gyülekezet állapota miatt született meg.

A kolossébeli gyülekezetet tévtanítók zavarták meg. Amit tanítottak, az a zsidó törvény és a pogány bölcsészet keveréke volt. Azt mondták, hogy a gyülekezet még nincs birtokában az Istenre, a láthatatlan világra, a lélekre vonatkozó ismeretek teljességének. A keresztyénség elemi iskolájába járnak még csupán. Csak betűzgetik a Bibliát, mint a kisgyermek, csak a legfelszínesebb, a betű szerinti és történeti értelmét fogják fel, de nem találják rá a takaró alatt megbúvó mélyebb, lelki értelemre, ők azonban – tudniillik a tévtanítók – már birtokában vannak az írás titkos értelmének, s ismerik a láthatatlan világ mélységeit. Ezt a titkos ismeretet ők az angyaloktól kapják, akikkel titokzatos összeköttetésben állanak. Aki a vallásnak ezt a magas iskoláját ki akarja tanulni, annak hozzájuk kell csatlakozni, velük együtt tisztelnie kell az angyalokat, szigorúan meg kell tartania az Ótestamentum törvényét, az étkezési szabályokat, a szombatra vonatkozó előírásokat, kemény fegyelem alatt kell tartania a testét s megrendszabályozni azt, hogy minél inkább hasonlatos legyen az angyalokhoz. Ez nemcsak a teljesebb ismeret, hanem a boldogság útja is. A Sátán hatalma alól ugyanis kivette ugyan a keresztyéneket a Krisztusban adott váltság, de a világ felett álló szellemi hatalmak továbbra is az urai az életüknek. A világot megrontó szellemtől, az ördögtől függetlenekké lettek, de a világot irányító, fenntartó félelmes démonoktól nem. Ezért van szükség az angyalok tiszteletére s az önmegtartóztató életre. Ez az üdvösség útja is. Ez a zagyva szellemiség és szellemi zagyvaság főképp a gyülekezet értelmiségi rétegében hódított, de az egyszerűbb emberek fejét is megzavarta.

Mindez azonban nem csupán felnőtt emberek gyerekes szellemi játéka volt, hanem a keresztyénséget fundamentumában veszélyeztette. Félretolta a középpontból Krisztust és a benne megjelent kegyelmet. Mellette, sőt föléje más kijelentés is feltolakodott, más közbenjáró is fellépett, s a hit által, kegyelemből való üdvözülés helyét megint elfoglalta az emberi cselekedet által való érdemszerzés, a keresztyén szabadságát a törvényeskedés. Téves Krisztus-tan terpeszkedett el fölöttük, s ez nem csupán ismereti tévelygés volt, hanem egész keresztyénségüket, magát az egyházat, üdvösségüket veszélyeztette. Ezért ír Pál apostol nekik Krisztus dicsőségéről, egyedülálló méltóságáról. Ezért veti fel nekik a kérdést: Kicsoda néktek Krisztus?

Jó minékünk is tisztázni ezt a kérdést, mégpedig nem csupán általánosságban, hanem személy szerint, hiszen ezen fordul meg minden életben s halálban. Milyen feleletre tanít minket a kolossébeliekkel együtt Pál apostol?

1. *Krisztus Isten kijelentése.* Ez az első felelet.

Krisztus képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született. Így kezdődik a szentlecke. Isten láthatatlan. Emberi szem nem láthatja, érzékszerveink elől el van rejtve, kutató emberi elme fel nem fedezheti. Ember csak annyit tudhat róla, amennyit ő maga mond magáról az embernek. Megismerésének tehát egyetlen lehetséges útja a kijelentés. Jézus Krisztus Istennek teljes, tökéletes és

elégséges kijelentése. Amint az ige mondja: „...*tetszett az Atyának, hogy Ő benne lakozzék az egész teljesség...*” (19. v.) A Jézus Krisztusban adott kijelentés azonban nem csak tanítás az Istenről. Nem csak abból áll, hogy valaki, aki látta Istent, elmondja mint szem- és fültanú azoknak, akik nem látták Istent, hogy milyen Isten, és kicsoda ő. Ez is nagy dolog lenne. Jézus Krisztus azonban ennél több. Ő az Isten képe. Olyan, mint az Isten. Ő Isten Fia, ki az Atyától örök időknek előtte született, minden teremtményt megelőzőleg. Ő a Fiú Isten, aki egy az Atyával. Aki őt látja, az Atyát látja. Jézus Krisztusban tehát maga Isten jött le erre a földre, és mutatta meg magát az emberiségnek: Ez az Isten! Ilyen az Isten! Ezért mondhatjuk, hogy Jézus Krisztus Isten teljes és tökéletes kijelentése.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy Jézus Krisztus után semmi titok sem maradt Istenben. Ha majd egyszer színről színre láthatjuk, lesz még elég álméklodnivalónk. Vannak kérdések, melyekre Jézus nem felelt, vagy elutasítólag felelt: Nem a ti dolgotok tudni, miket az Atya a maga hatalmába helyezett (ApCsel 1,7). Vannak titkok, melyek azért maradtak titkok, mert emberi elménk azt el nem hordozhatja (Jn 16,12). Ami azonban szükséges és elégséges az üdvösségre, azt mind kijelentette. Nem kell az igénél feljebb bölcsekedni, angyaloktól vagy szellemektől extra oktatást kérni, nincs szükségünk semmiféle okkult bölcseletre. Az igazságból nem mondhat többet, ha többet mond, az már nem igazság.

Hiszed-e, vallod-e, hogy Jézus Krisztus, amint a Bibliában előttünk áll, Istennek teljes, tökéletes és elégséges kijelentése?

2. *Krisztus a teremtett világ ura.* Ez az ige második felelete.

Így folytatódik az ige: „...*Ő benne teremtett minden, a mi van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Ő általa és Ő reá nézve teremtettek; és Ő előbb volt mindennél, és minden Ő benne áll fenn.*” (16–17. v.) Három munkáról van szó ezekben a versekben: a világ teremtéséről, fenntartásáról és megítéléséről. Mindhármát általában az Atya Isten munkájának szoktuk tekinteni: Az Atya Isten teremtett, ő tartja fenn gondviselésével a teremtettséget, s egykor az ő ítélőszéke előtt kell majd megállani mindenkinek. Pál azonban mindezt Krisztus művének tekinti. Krisztus teremtette a világot. A kolossébeli helyzetre való tekintettel kiemeli, hogy nemcsak a földet, hanem a mennyet is, nemcsak a láthatókat, hanem a láthatatlanokat is, nemcsak az embereket, hanem az angyalokat is. Az igében említett királyi székek, uraságok, fejedelemségek, hatalmasságok nem emberi, földi méltóságok, hanem angyalnevek, melyek az akkori kor irataiban gyakran szerepelnek. Krisztus tartja fenn a világot. Őbenne áll fenn minden. És ő lesz a végső mérték, mert őreá nézve teremtett minden.

Pál nem egyedül áll ezzel a felfogásával. János szerint is az Ige által lett minden (1,3), a terméketlen fügefá példázata szerint is (Lk 13,6–9) csak azért élhet a fa, mert Krisztus irgalmat jár ki a számára, azt pedig maga Jézus mondja, hogy az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta (Jn 5,22). Az egész élet tehát Krisztus értünk átszögezett kezében van. Mit kell akkor babonás félelemmel félni hatalmasságoktól, akár földiektől, akár démonoktól? Hiszed-e ezt, s elég-e ez neked élő reménységre?

3. *Krisztus az egyház feje.* Ez az ige harmadik felelete. Így folytatódik a szentlecke: „...*Ő a feje a testnek, az egyháznak: a ki a kezdet, elsőszülött a halottak közül; hogy mindenekben Ő legyen az első...*” (18. v.) Így is fogalmazhatnánk ezt: Az egyház Krisztusé. Úgy vigyáz rá, mint a saját testére. Leronthatják, ő felépíti. Megölhetik, ő feltámasztja. Föld alá kényszeríthetik nagypénteken, elhozza rá a diadalmas húsvétot, s kihozza a föld alól. Külső hatalom nem pusztíthatja el, csak saját belső hitetlensége. Az, ha elszakad Krisztustól. Akkor fej nélküli test lesz, oszlásra ítélt hullá. Az egyháznak tehát egyetlen létfeltétele van, az, hogy Krisztus az egyházé legyen, hogy ő legyen a fő, aki benne gondolkodik és rendelkezik, hogy mindenekben ő legyen az első. A többi mind megadatik neki.

Tudsz-e így nézni az egyházra, annak sorsára, feladatára, egész életére? Élő egyháztag vagy-e, szerves testrészt a Krisztus csodálatos testében? Első-e ő a te életedben is? Ezen fordul meg egyházunk jövője s az, hogy Krisztus dicsőségét sugározza-e a mi gyülekezetünk.

4. *Krisztus a nagy békéltető.* Ez az ige utolsó felelete. A szentlecke utolsó verse így szól: „...*tetszett az Atyának..., hogy Ő általa békéltessen meg mindent Magával, békességet szerezvén az Ő keresztfjének vére által; Ő általa mindent, a mi csak van, akár a földön, akár a mennyekben.*” (20. v.) Krisztus békét akar teremteni a menny és a föld, Isten és az ember és az ember és az ember között. A világ omladozó, széthulló épületét erős várrá akarja átépíteni, a hangzavart összhangra áthangolni, s ezért a kereszten vérét is hullatja. Vérét ontja azért, hogy kiengesztelje Istent, s a kiengesztelt Isten kegyelmével megvigasztalja a

kétségbeesett bűnöst. Széttárt két karját keresztre szögeztette, hogy tanulja meg tőle az ember még az ellenség felé is az ölelésre tárt karok mozdulatát. Adhat-e valaki nagyobb ajándékot e világnak, mint ezt a békességet? Békesség a mennyben, békesség a földön! Vajon tied-e már ez az ajándék?

Ilyen nagynak és dicsőnek látja Pál apostol Krisztust. Csoda, hogy mindezt ilyen tanító modorban, ilyen higgadtan tudja elmondani, pedig a szíve bizonynal erősebben dobog, míg ezeket a szavakat diktálja, s a lelke mélyén angyalok seregével zengi a Krisztust dicsőítő éneket: Méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen dicséretet, tisztességet és áldást! Valljuk-e, zengjük-e, hogy nekünk is Krisztus minden mindenekben?! Ámen.